

K O M U N I K A T
Z B A D A N I A

Warszawa, maj 2009

www.cbos.pl • sekretariat@cbos.pl

BS/78/2009

NASTROJE SPOŁECZNE W MAJU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

- Trzy miesiące temu odnotowaliśmy najgorsze w tym roku oceny ogólnej sytuacji w kraju. Od tego czasu obserwujemy stopniową ich poprawę. Nadal jednak większość ankietowanych (57%) jest niezadowolona z tego, co się dzieje w Polsce – od ostatniego sondażu ta grupa zmalała zaledwie o 3 punkty – a niespełna co trzeci badany (30%) jest zadowolony.
- Od kwietnia zmniejszyła się grupa osób negatywnie oceniających stan polskiej gospodarki (z 42% do 36%), niemniej liczba opinii pozytywnych pozostała na zbliżonym poziomie (wzrost z 16% do 18%). Obecnie największą grupę (43%, wzrost o 3 punkty) stanowią osoby oceniające kondycję gospodarczą Polski jako przeciętną.
- Zauważalnie mniej Polaków niż w ubiegłym miesiącu (14%, spadek o 6 punktów) przewiduje pogorszenie sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych. O 5 punktów (do 69%) wzrosła liczba osób niespodziewających się zmian w tej dziedzinie, natomiast grupa liczących na poprawę jest taka sama jak w kwietniu (17%).
- Od poprzedniego sondażu zmalała grupa zatrudnionych przewidujących pogorszenie sytuacji zakładów pracy (o 5 punktów, do 10%). Większość pracujących (61%) nie oczekuje zmian, a ponad jedna piąta (22%) – tak samo jak miesiąc temu – prognozuje poprawę kondycji swoich zakładów pracy.

Drugi miesiąc z rzędu¹ notujemy niewielką poprawę nastrojów społecznych. Od kwietnia zmniejszyła się grupa niezadowolonych z sytuacji gospodarczej w Polsce, nieznacznie ubyło też tych, którzy krytycznie odnoszą się do ogólnej sytuacji w kraju. Nie zmienia to jednak faktu, że oceny tych aspektów są znacznie gorsze od notowanych choćby w analogicznym kwartale zeszłego roku. Warto jednak zaznaczyć, że w maju Polacy mniej pesymistycznie patrzą w przyszłość. Rzadziej przedstawiają czarny scenariusz dotyczący gospodarki, kondycji zakładu pracy, jak również własnych warunków materialnych i poziomu życia swojej rodziny. Nie przekłada się to jednak na jednoznaczny wzrost optymizmu.

OCENY

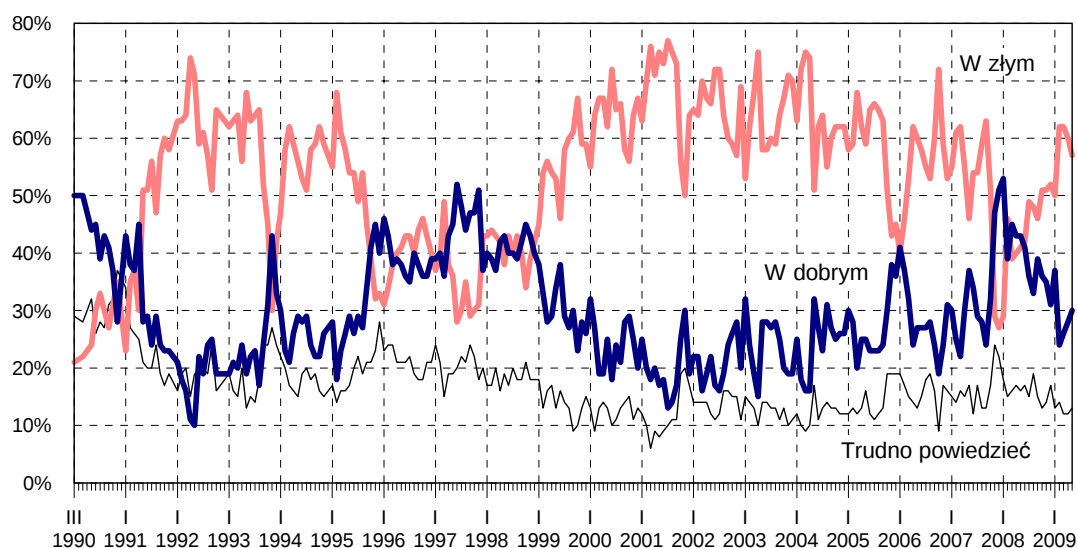
Od ubiegłego miesiąca opinie na temat **rozwoju sytuacji w kraju** niewiele się zmieniły, choć z dłuższej perspektywy (luty–maj) można dostrzec ich stopniową poprawę. Od kwietnia zaobserwowaliśmy 3-punktowy spadek odsetka badanych krytycznie oceniających kierunek rozwoju sytuacji w Polsce oraz względne ustabilizowanie się odsetka osób z niego zadowolonych.

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008								2009				
	w procentach												
W dobrym	43	41	36	33	39	36	35	31	37	24	26	28	30
W złym	41	42	49	48	46	51	51	52	50	62	62	60	57
Trudno powiedzieć	16	17	15	19	15	13	14	17	13	14	12	12	13

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (228) przeprowadzono w dniach 7–13 maja 2009 roku na liczącej 1078 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

RYS. 1. CZY, OGÓLNIE RZECZ BIORĄC, SYTUACJA W NASZYM KRAJU ZMIERZA W DOBRYM CZY TEŻ W ZŁYM KIERUNKU?

Oceny kierunku rozwoju sytuacji w Polsce zależą istotnie od wykształcenia i warunków materialnych respondentów. Pozytywne opinie przeważają wśród osób z wyższym wykształceniem, a także w grupie badanych dobrze oceniających swoje warunki bytu (zob. tabele aneksowe).

W potencjalnych elektoratach zadowolenie z sytuacji w kraju wyraża większość zwolenników PO, natomiast w pozostałych grupach dominuje krytycyzm.

Tabela 2

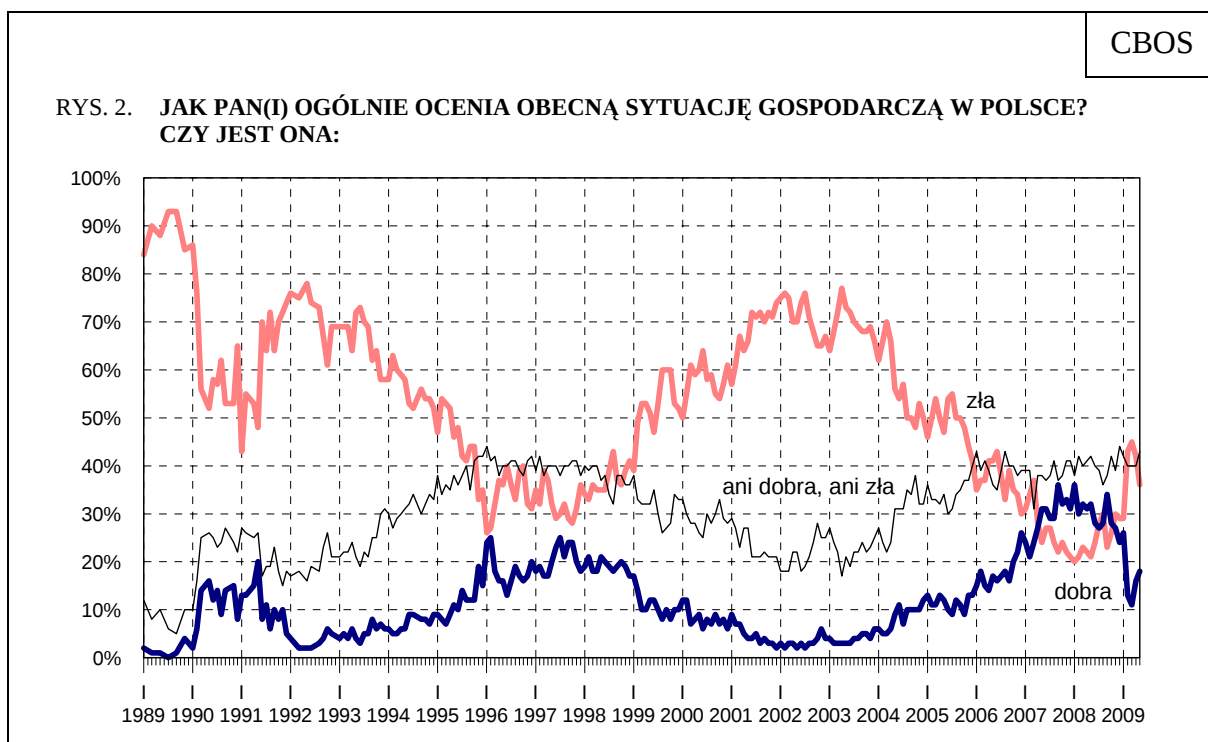
Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	64	28	9
SLD**	23	65	12
PiS	33	61	6
Niezamierzający głosować	16	71	13
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych			
** Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD należy traktować ostrożnie z powodu ich niewielkiej liczby w badanej próbie			

Niewielką poprawę notujemy w opiniach o **sytuacji gospodarczej**. Od kwietnia o 6 punktów zmniejszyła się grupa osób negatywnie oceniających stan polskiej gospodarki (z 42% do 36%), niemniej odsetek opinii pozytywnych pozostał na podobnym poziomie.

Obecnie najwięcej osób (43%, wzrost o 3 punkty) ocenia kondycję gospodarczą Polski jako przeciętną.

Tabela 3

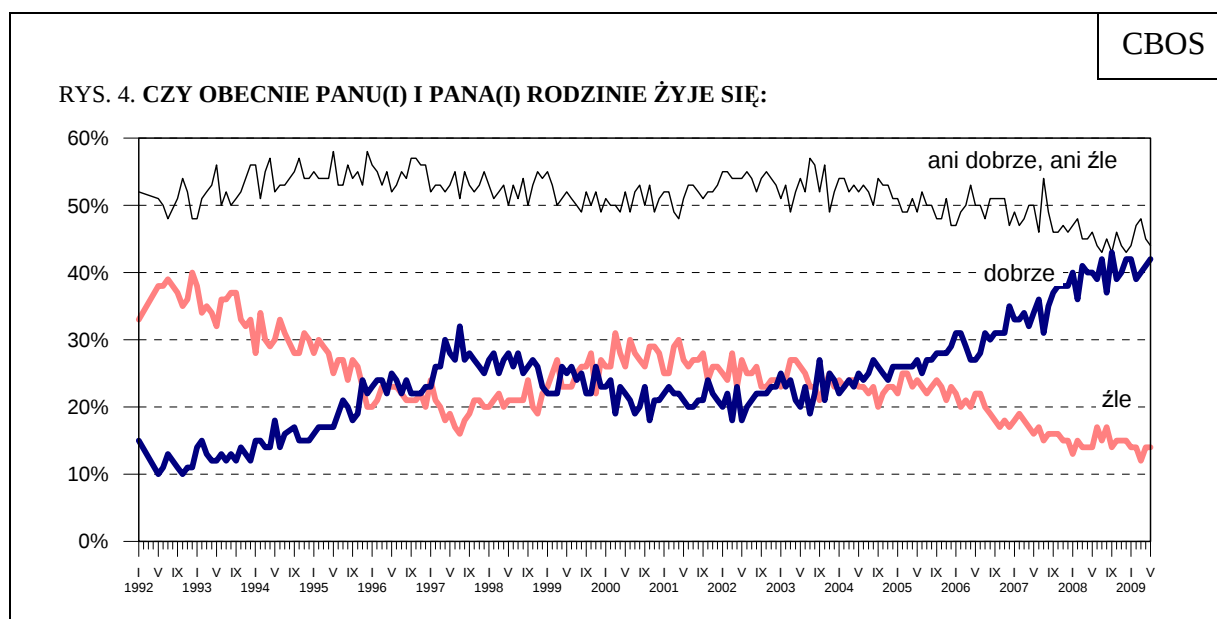
Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008								2009				
	w procentach												
– dobra	32	28	27	28	34	28	27	24	26	13	11	16	18
– ani dobra, ani zła	42	40	39	36	38	42	39	44	42	40	40	40	43
– zła	21	24	28	30	23	26	30	29	29	43	45	42	36
Trudno powiedzieć	5	8	6	6	5	4	4	3	3	4	4	2	3

Pominięto „trudno powiedzieć”

Ocena stanu gospodarki jest związana z wykształceniem oraz sytuacją materialną badanych. Wśród ludzi, którzy ukończyli studia, jak również w grupie osób dobrze oceniających własne warunki materialne, odnotowujemy relatywnie więcej pozytywnych opinii o gospodarce niż wśród słabiej wykształconych i gorzej sytuowanych.

Oceny **warunków materialnych gospodarstw domowych** są zbliżone do kwietniowych. Niemal dwie piąte badanych (38%) uważa własne warunki materialne za dobre, co szósty (16%) jest przeciwnego zdania, a najwięcej osób (46%) określa je jako przeciętne.

Pominięto „trudno powiedzieć”

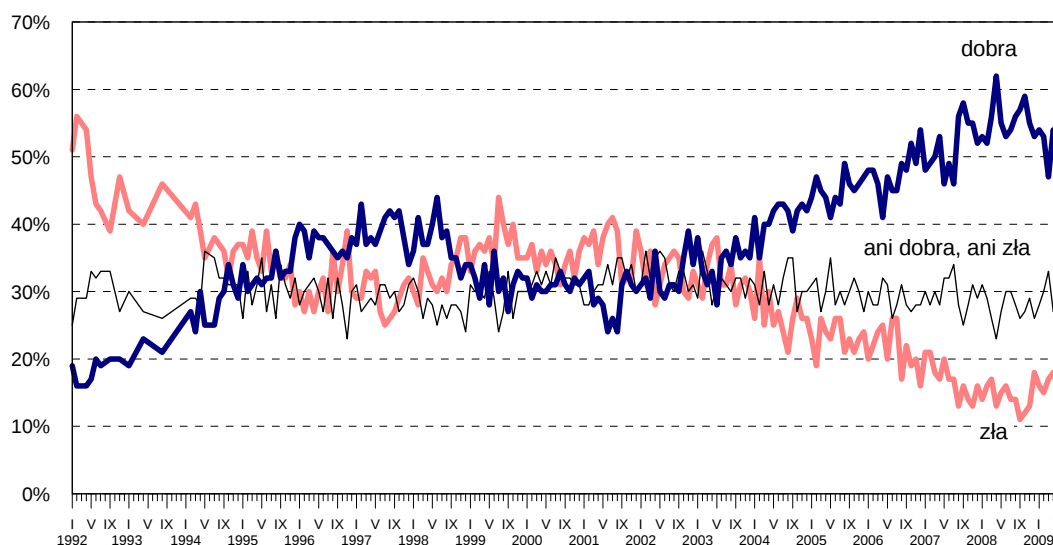
Zarówno oceny sytuacji materialnej, jak i ogólnej jakości życia w dużej mierze zależą od wieku, a także od wykształcenia ankietowanych. Ludzie, którzy nie ukończyli 44 lat, oraz respondenci z wykształceniem co najmniej średnim najczęściej dobrze oceniają te aspekty swojego życia, podczas gdy starsi i gorzej wykształceni zazwyczaj określają je jako ani dobre, ani złe.

Względnie stabilne są opinie o **sytuacji w zakładach pracy**. Połowa pracujących (51%, spadek o 3 punkty) ocenia tę sytuację pozytywnie, blisko co trzeci (29%) określa ją jako przeciętną, a 16% wyraża niezadowolenie.

Tabela 6

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	2008								2009					
	w procentach													
N*	545	551	544	536	498	527	482	470	507	485	458	512	529	
– dobra	55	53	54	56	57	59	55	53	54	53	47	54	51	
– ani dobra, ani zła	27	30	30	28	26	27	29	26	28	30	33	27	29	
– zła	15	16	14	14	11	12	13	18	16	15	17	18	16	
– Trudno powiedzieć	3	1	2	2	5	2	3	3	2	2	3	1	4	

RYS. 5. JAK PAN(I) OGÓLNIIE OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ W PANA(I) ZAKŁADZIE PRACY? CZY JEST ONA:

Odpowiedzi osób aktywnych zawodowo. Pominięto „trudno powiedzieć”

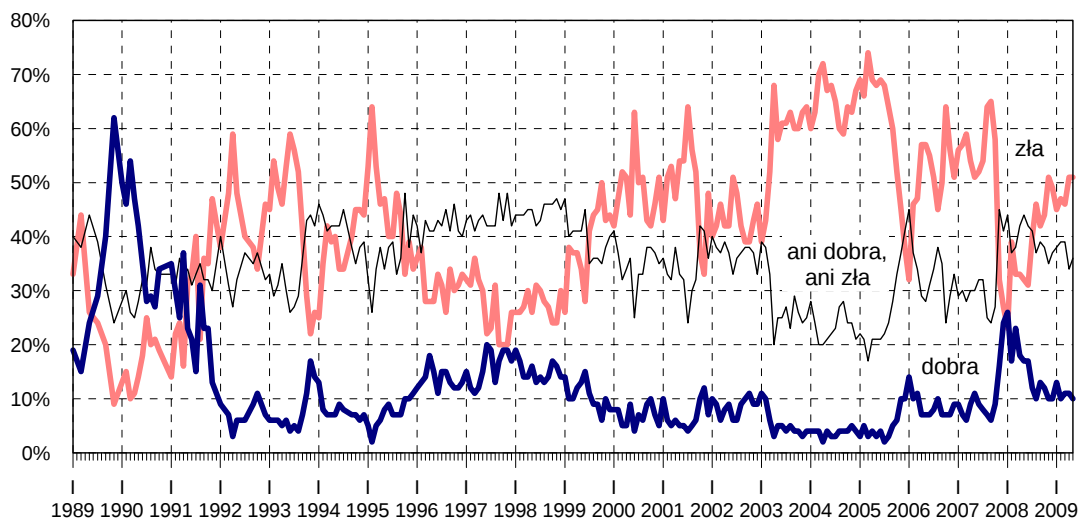
Im młodszy i lepiej wykształceni są respondenci, tym częściej pozytywnie oceniają kondycję swoich zakładów pracy. Lepiej postrzegają ją również przedstawiciele kadry kierowniczej, specjaliści z wyższym wykształceniem, pracownicy administracyjno-biurowi, respondenci zatrudnieni w usługach, relatywnie gorzej zaś – rolnicy. Ponadto zadowolenie z sytuacji swoich zakładów stosunkowo częściej niż inni deklarują ludzie uzyskujący najwyższe dochody *per capita* i dobrze oceniający swoją sytuację materialną.

Utrzymuje się odnotowane w kwietniu pogorszenie ocen **sytuacji politycznej** w kraju. Co drugi ankietowany (51%) ma negatywną opinię o polskim życiu politycznym, ponad jedna trzecia (36%) określa aktualny stan polityki jako przeciętny, a co dziesiąty respondent (10%) jest z niego zadowolony.

Tabela 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008								2009				
	w procentach												
– dobra	17	17	12	10	13	12	10	10	13	10	11	11	10
– ani dobra, ani zła	44	42	41	37	39	38	35	37	38	39	39	34	36
– zła	32	31	40	46	42	44	51	49	45	47	46	51	51
Trudno powiedzieć	7	10	7	7	6	6	4	4	4	4	4	4	3

RYS. 6. JAK PAN(I) OGÓLNIIE OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ POLITYCZNĄ W POLSCE?
CZY JEST ONA:

Pominięto „trudno powiedzieć”

Na percepcję życia politycznego mają wpływ preferencje partyjne ankietowanych. Zwolennicy PO przeważnie określają sytuację polityczną jako ani dobrą, ani złą, podczas gdy wyborcy PiS i SLD, a także osoby niemające reprezentacji na scenie politycznej w większości definiują ją negatywnie.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?			
	Dobra	Ani dobra, ani zła	Zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	22	46	32	1
SLD**	10	38	52	0
PiS	4	36	60	0
Niezamierzający głosować	5	32	58	4
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych				
** Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD należy traktować ostrożnie z powodu ich niewielkiej liczebności w badanej próbie				

PRZEWIDYWANIA

Przewidywania dotyczące rozwoju **sytuacji w kraju w najbliższym roku** są podobne do kwietniowych, w których to odnotowaliśmy dość znaczny spadek odsetka pesymistów. Obecnie stanowią oni ponad jedną czwartą badanych (28%). Niemal połowa Polaków (49%) uważa, że w ciągu roku sytuacja się nie zmieni, a niespełna co piąty (18%) spodziewa się jej poprawy.

Tabela 9

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	2008								2009					
	w procentach													
Poprawi się	24	25	22	20	21	17	15	13	20	14	16	16	18	
Nie zmieni się	48	45	48	47	54	55	54	50	44	40	40	47	49	
Pogorszy się	19	20	21	22	18	23	25	31	30	41	40	30	28	
Trudno powiedzieć	9	10	9	11	6	5	5	6	6	5	4	7	5	

Majowe prognozy rozwoju **sytuacji gospodarczej w kraju** są najmniej pesymistyczne z odnotowanych w tym roku. Od kwietnia ubyło osób spodziewających się pogorszenia stanu gospodarki (z 26% do 23%), jednak bez zmian pozostał odsetek optymistów (19%). Na zbliżonym do kwietniowego poziomie pozostaje liczba ankietowanych nieprzewidujących zmian w tej dziedzinie (52%).

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	2008								2009					
	w procentach													
– poprawi się	27	26	24	24	27	20	20	17	19	13	14	19	19	
– nie zmieni się	53	52	53	53	52	55	52	51	47	42	45	50	52	
– pogorszy się	12	11	14	14	14	17	21	25	27	37	35	26	23	
Trudno powiedzieć	8	11	9	9	7	8	7	7	6	8	6	5	6	

Zauważalnie mniej Polaków niż w ubiegłym miesiącu (14%, spadek o 6 punktów) przewiduje pogorszenie **sytuacji materialnej swoich gospodarstw domowych**. O 5 punktów (do 69%) wzrosła liczba niespodziewających się zmian w tej dziedzinie, natomiast grupa liczących na poprawę jest taka sama jak w kwietniu (17%). Respondenci oceniający swoje warunki jako średnie lub dobre przeważnie nie przewidują ich zmiany, natomiast żyjący w złych warunkach stosunkowo często obawiają się ich pogorszenia.

Tabela 11

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	V	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008						2009					
	w procentach											
– poprawią się	20	21	17	22	18	19	21	22	16	12	16	17
– pozostaną bez zmian	59	61	63	57	63	62	61	59	59	62	64	69
– pogorszą się	21	18	20	21	19	20	18	19	25	26	20	14
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieznacznie poprawiły się przewidywania co do **poziomu życia respondentów i ich rodzin**. Większość Polaków (58%) nadal uważa, że poziom ich życia pozostanie bez zmian, prawie co piąty (18%) ma nadzieję na poprawę, a odsetek pesymistów nieco zmalał (o 3 punkty, do 14%).

Tabela 12

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008								2009				
	w procentach												
– lepiej	24	24	21	22	25	19	19	21	22	18	16	19	18
– tak samo	53	52	54	53	52	56	56	54	52	53	56	57	58
– gorzej	15	15	17	17	16	17	18	18	18	20	22	17	14
Trudno powiedzieć	8	9	8	8	7	8	7	7	7	9	6	7	10

Mniej zatrudnionych niż w kwietniu (10%, spadek o 5 punktów) przewiduje pogorszenie sytuacji **zakładów pracy**. Większość (61%) nadal uważa, że w najbliższym roku nic się nie zmieni, a ponad jedna piąta (22%) – tak samo jak miesiąc temu – prognozuje poprawę kondycji swoich zakładów pracy. Spośród grup zawodowych pogorszenie w tym aspekcie najczęściej przewidują rolnicy, natomiast poprawę – prywatni przedsiębiorcy.

Tabela 13

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008								2009				
	w procentach												
N*	547	556	544	540	503	528	483	471	507	487	461	513	531
– poprawi się	24	26	24	22	27	23	21	29	27	18	12	22	22
– pozostanie bez zmian	58	56	60	63	57	57	61	49	52	57	61	59	61
– pogorszy się	8	11	9	8	8	9	10	15	12	17	19	15	10
Trudno powiedzieć	10	7	7	7	8	10	8	7	9	8	8	4	7

Przewidywania dotyczące **sytuacji politycznej** nie odbiegają istotnie od zesłomiesięcznych. Nadal co piąty respondent (20%) przewiduje w tej sferze pogorszenie, a tylko co ósmy (13%) poprawę. O 3 punkty (do 62%) wzrósł odsetek badanych niespodziewających się zmian w jakości życia politycznego. Opinie w tej sprawie w niewielkim stopniu zależą od deklarowanych poglądów politycznych.

Tabela 14

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	2008								2009					
	w procentach													
– poprawi się	17	16	14	11	15	13	12	14	15	12	10	14	13	
– nie zmieni się	63	61	61	63	61	62	60	59	60	58	61	59	62	
– pogorszy się	11	10	15	16	16	17	20	20	17	22	22	21	20	
Trudno powiedzieć	9	13	10	10	8	8	8	7	8	8	7	6	6	

SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Od kwietnia nieco zmalało poczucie **zagrożenia utratą pracy** (o 3 punkty, do 29%). Ci, którzy nie obawiają się zwolnienia, stanowią obecnie dwie trzecie zatrudnionych (66%).

Tabela 15

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																	
	VII '08 (N=539)		VIII '08 (N=531)		XI '08 (N=483)		XII '08 (N=473)		I '09 (N=508)		II '09 (N=488)		III '09 (N=461)		IV '09 (N=513)		V '09 (N=531)	
	w procentach																	
Bardzo poważnie się z tym liczę	6	23	5	23	3	25	5	27	7	29	6	31	7	33	6	32	5	29
Raczej tak	17		18		22		22		22		25		26		26		24	
Raczej nie	32	73	31	70	36	69	37	69	37	68	39	65	33	61	35	64	35	66
Nie, to mało prawdopodobne	41		39		33		32		31		26		28		29		31	
Trudno powiedzieć	4	4	7	7	5	5	4	4	3	3	4	4	6	6	4	4	5	5

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

Najbardziej powszechne poczucie zagrożenia utratą pracy odnotowujemy w grupie robotników niewykwalifikowanych, jak również pracowników usług, a wysoki poziom bezpieczeństwa zatrudnienia jest wśród rolników, techników i średniego personelu oraz pracowników administracyjno-biurowych. Istotną rolę odgrywa tu również wiek: zwolnienia najczęściej obawiają się najmłodsi pracownicy (18–24 lata). Poczucie pewności zatrudnienia w znacznym stopniu zależy od wykształcenia – najczęściej deklarują je osoby najlepiej wykształcone.

Nie zmieniła się percepcja **sytuacji na lokalnych rynkach pracy**. Ponad połowa Polaków (55%) wyraża opinię, że w ich okolicy praca jest trudno dostępna, przy czym 15% spośród nich uważa, że nie można znaleźć żadnego zatrudnienia. Dwie piąte dorosłych (40%) ocenia, że na lokalnym rynku nie ma problemów z miejscami pracy, choć przeważająca większość tej grupy (37%) twierdzi, że trudno jest o pracę odpowiednią.

Tabela 16

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	VIII	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2008			2009				
	w procentach							
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	9	8	5	6	3	2	3	3
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	51	45	45	43	40	33	37	37
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	27	31	32	34	40	45	39	40
– nie można znaleźć żadnej pracy	6	11	12	12	13	16	17	15
Trudno powiedzieć	7	5	6	4	4	4	4	4

Początek maja nie przyniósł dużych zmian w nastrojach społecznych. Kryzys ekonomiczny, który przynajmniej na poziomie informacyjnym wpłynął na tegoroczne nastroje Polaków i oceny takich wymiarów, jak: gospodarka czy też ogólna sytuacja kraju, powoli przestaje na nie tak znacząco oddziaływać. W majowym badaniu może o tym świadczyć spadek pesymistycznych przewidywań dotyczących niektórych dziedzin. Nie oznacza to jednak, że powraca klimat opinii, który obserwowaliśmy choćby przed rokiem. To raczej faza niepewności. Polacy w jakimś stopniu osławiają informacyjny wpływ kryzysu, jednak dalej pozostają ostrożni, zarówno jeśli chodzi o wyrażanie pozytywnych opinii dotyczących ogólnej kondycji kraju, stanu gospodarki, jak i perspektyw rozwoju sytuacji w tych dziedzinach w najbliższym roku. Warto jednak podkreślić, że przewidywania dotyczące indywidualnych warunków życia czy też sytuacji w zakładach pracy są mniej pesymistyczne niż te na ogólnym poziomie. Co więcej, zauważalnie mniej Polaków niż w ostatnich miesiącach obawia się w tych sferach pogorszenia.

Opracował
Michał FELIKSIĄK

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym %	W złym %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		30	57	13	1078
Płeć	Mężczyźni	35	53	12	513
	Kobiety	26	60	14	565
Wiek	18-24 lata	30	54	16	144
	25-34	36	52	11	203
	35-44	37	52	11	180
	45-54	28	58	14	187
	55-64	23	63	14	179
	65 lat i więcej	28	60	12	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	63	12	403
	Miasto do 20 tys.	23	62	14	144
	20-100 tys.	37	48	15	208
	101-500 tys.	34	51	15	175
	501 tys. i więcej mieszk.	38	54	8	148
Wykształcenie	Podstawowe	26	58	16	273
	Zasadnicze zawodowe	22	65	13	273
	Średnie	31	58	11	369
	Wyższe	52	38	10	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	54	33	13	91
	Średni personel, technicy	31	56	13	43
	Pracownicy adm.-biurowi	33	57	10	56
	Pracownicy usług	31	62	7	89
	Robotnicy wykwalifikowani	32	58	10	106
	Robotnicy niewykwalifik.	18	59	22	58
	Rolnicy	20	71	9	57
	Pracujący na własny rach.	53	35	12	48
Bierni zawodowo	Renciści	18	72	10	74
	Emeryci	28	61	11	245
	Uczniowie i studenci	40	40	20	98
	Bezrobotni	18	64	18	65
	Gospodynie domowe i inni	13	68	19	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	36	49	16	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	40	52	8	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	38	52	10	273
	prywatnym gosp. rolnym	16	72	11	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	65	16	220
	501-750	25	64	10	176
	751-1000	26	61	13	199
	1001-1500	37	51	12	160
	Powyżej 1500 zł	51	39	10	139
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	72	15	171
	Średnie	23	63	14	497
	Dobre	47	42	11	410
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	33	58	10	81
	Raz w tygodniu	29	56	15	517
	1-2 razy w miesiącu	29	59	12	174
	Kilka razy w roku	31	58	11	190
	W ogóle nie uczestniczy	38	53	9	116
Poglądy polityczne	Lewica	28	56	15	139
	Centrum	29	62	9	308
	Prawica	41	49	10	356
	Trudno powiedzieć	20	61	19	274

Tabela 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		18	43	36	3	1078
Płeć	Mężczyźni	22	43	33	2	513
	Kobiety	15	42	40	4	565
Wiek	18-24 lata	25	38	30	7	144
	25-34	19	45	32	4	203
	35-44	25	46	27	2	180
	45-54	14	43	41	2	187
	55-64	13	41	44	2	179
	65 lat i więcej	14	41	42	4	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	43	38	3	403
	Miasto do 20 tys.	18	49	31	2	144
	20-100 tys.	23	40	33	4	208
	101-500 tys.	17	42	38	3	175
	501 tys. i więcej mieszk.	20	39	39	2	148
Wykształcenie	Podstawowe	15	44	35	5	273
	Zasadnicze zawodowe	15	44	38	3	273
	Średnie	18	39	40	3	369
	Wyższe	27	46	26	1	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	34	40	25	1	91
	Średni personel, technicy	13	47	40		43
	Pracownicy adm.-biurowi	12	55	28	5	56
	Pracownicy usług	8	54	34	4	89
	Robotnicy wykwalifikowani	22	41	37		106
	Robotnicy niewykwalifik.	20	35	41	4	58
	Rolnicy	9	48	40	4	57
	Pracujący na własny rach.	33	52	15		48
Bierni zawodowo	Renciści	12	51	32	5	74
	Emeryci	14	40	43	3	245
	Uczniowie i studenci	30	36	29	5	98
	Bezrobotni	15	34	45	6	65
	Gospodynie domowe i inni	9	31	55	6	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	54	26	3	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	28	43	26	3	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	22	43	32	2	273
	prywatnym gosp. rolnym	8	51	38	3	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	12	39	44	5	220
	501-750	14	44	39	3	176
	751-1000	19	41	38	2	199
	1001-1500	17	51	31	2	160
	Powyżej 1500 zł	30	45	24	1	139
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	34	53	6	171
	Średnie	13	45	40	2	497
	Dobre	29	43	25	3	410
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	37	40	1	81
	Raz w tygodniu	16	44	37	3	517
	1-2 razy w miesiącu	19	38	39	4	174
	Kilka razy w roku	18	43	37	2	190
	W ogóle nie uczestniczy	24	44	27	5	116
Poglądy polityczne	Lewica	13	44	41	3	139
	Centrum	19	44	36	2	308
	Prawica	23	44	31	1	356
	Trudno powiedzieć	13	39	41	7	274

Tabela 3

		Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:			Liczba osób
		złe	ani dobre, ani złe	dobre	
		%	%	%	
Ogółem		16	46	38	1078
Płeć	Mężczyźni	13	45	42	513
	Kobiety	18	47	34	565
Wiek	18-24 lata	7	41	52	144
	25-34	9	40	51	203
	35-44	14	37	50	180
	45-54	21	50	29	187
	55-64	20	53	27	179
	65 lat i więcej	24	55	21	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	51	30	403
	Miasto do 20 tys.	16	46	38	144
	20-100 tys.	11	49	40	208
	101-500 tys.	12	43	45	175
	501 tys. i więcej mieszk.	19	33	48	148
Wykształcenie	Podstawowe	25	54	22	273
	Zasadnicze zawodowe	16	54	30	273
	Średnie	14	42	45	369
	Wyższe	6	31	63	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	26	71	91
	Średni personel, technicy	10	32	58	43
	Pracownicy adm.-biurowi	3	43	54	56
	Pracownicy usług	6	57	36	89
	Robotnicy wykwalifikowani	12	55	33	106
	Robotnicy niewykwalifik.	14	45	40	58
	Rolnicy	29	55	15	57
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.		19	81	48
	Renciści	36	48	16	74
	Emeryci	20	55	25	245
	Uczniowie i studenci	6	37	57	98
	Bezrobotni	40	40	20	65
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	28	54	18	48
	inst. państw., publicznej	7	46	48	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	36	57	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	7	40	53	273
Dochody na jedną osobę	prywatnym gosp. rolnym	25	57	18	51
	Do 500 zł	31	48	20	220
	501-750	21	53	26	176
	751-1000	15	47	39	199
	1001-1500	7	46	48	160
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	4	24	72	139
	Złe	100			171
	Średnie		100		497
Udział w prakt. religijnych	Dobre			100	410
	Kilka razy w tygodniu	18	44	38	81
	Raz w tygodniu	14	46	40	517
	1-2 razy w miesiącu	14	52	35	174
	Kilka razy w roku	18	46	36	190
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	22	39	39	116
	Lewica	13	46	40	139
	Centrum	16	49	36	308
	Prawica	11	40	49	356
	Trudno powiedzieć	23	51	26	274

Tabela 4

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		51	29	16	3	529
Płeć	Mężczyźni	52	31	14	3	283
	Kobiety	51	28	18	3	247
Wiek	18-24 lata	62	26	2	10	43
	25-34	58	23	18	1	167
	35-44	54	31	13	2	136
	45-54	42	35	20	3	128
	55-64	37	37	20	5	47
	65 lat i więcej	33	25		42	8
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	34	19	4	197
	Miasto do 20 tys.	57	26	13	4	82
	20-100 tys.	52	30	16	3	100
	101-500 tys.	60	32	7	1	85
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	57	17	22	5	65
	Podstawowe	25	38	26	11	51
	Zasadnicze zawodowe	46	34	19	2	164
	Średnie	54	28	14	5	190
Wykształcenie	Wyższe	65	23	11	1	125
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	24	10	1	85
	Średni personel, technicy	58	17	23	2	40
	Pracownicy adm.-biurowi	61	22	17		55
	Pracownicy usług	63	28	7	2	86
	Robotnicy wykwalifikowani	48	35	16	1	99
	Robotnicy niewykwalifik.	46	42	13		48
	Rolnicy	12	35	47	5	52
	Pracujący na własny rach.	55	37	8		48
Bierni zawodowo	Renciści			26	74	4
	Emeryci	16	33		51	5
	Uczniowie i studenci	37			63	5
	Bezrobotni		22		78	2
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	32	15	4	145
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	49	31	16	4	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	60	26	12	3	271
	prywatnym gosp. rolnym	13	41	42	5	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	30	27	8	93
	501-750	49	34	14	3	81
	751-1000	52	36	10	2	89
	1001-1500	58	28	13	1	79
	Powyżej 1500 zł	67	19	14		95
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	33	32	15	46
	Średnie	43	36	17	3	227
	Dobre	64	23	12	2	256
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	29	4	15	24
	Raz w tygodniu	48	28	22	2	236
	1-2 razy w miesiącu	47	35	13	5	108
	Kilka razy w roku	54	30	13	3	106
	W ogóle nie uczestniczy	64	23	11	2	55
Poglądy polityczne	Lewica	59	22	18	1	76
	Centrum	48	33	15	4	155
	Prawica	55	28	14	3	185
	Trudno powiedzieć	44	33	19	5	114